

Stanowisko nr 42/2/2025
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z dnia 22 lipca 2025 r.

w sprawie
pilnego wprowadzenia zmian zapisów prawa
w zakresie terminu obowiązywania zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów
oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach wnioskuje o pilne wprowadzenie zmiany przepisów art. 226a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach oraz art. 193 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska w zakresie terminu obowiązywania zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów.

Gospodarka odpadami w Polsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat przeszła diametralne zmiany w zakresie funkcjonowania całego systemu odpadowego. Zmiany prawne, technologiczne i organizacyjne wprowadzane zarówno w sektorze komunalnym, jak i przemysłowym korzystnie wpłynęły na jakość środowiska oraz warunki życia wielu mieszkańców często narażonych na mieszkanie w miejscach, w których prowadzona była przestępcza działalność w zakresie gromadzenia lub przetwarzania odpadów. Regulacja rynku gospodarki odpadami wymagała m. in. wydania szeregu nowych decyzji administracyjnych, które w następstwie pojawiających się kolejnych regulacji prawnych wymagały często wielu zmian i dostosowań.

Ustawa o odpadach została zmieniona w szerokim zakresie ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw i wprowadziła konieczność dostosowania decyzji na zbieranie i przetwarzanie odpadów do znowelizowanych przepisów, co miało na celu zapobieżenie częstym przypadkom nieprawidłowego i niebezpiecznego dla środowiska postępowania z odpadami.

Ponadto w 2024 r. i 2025 r. upływa 10-letni okres obowiązywania decyzji z zakresu gospodarki odpadami – które były wydawane w latach 2014 i 2015 – po wejściu w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Powyższe zmiany spowodowały lawinę wniosków, które wpłynęły do Marszałka Województwa Śląskiego i Starostów, przekazanych dalej do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach o przeprowadzenie kontroli i wydanie stosownego postanowienia. Znaczna liczba tych wniosków do dnia dzisiejszego oczekuje na rozpatrzenie. Na opóźnienia w ich rozpatrywaniu miała również wpływ epidemia Covid-19, która na jakiś czas spowodowała pracę zdalną, później hybrydową urzędów, uniemożliwiając terminowe załatwianie spraw. Nadmienić również należy, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, zobowiązany, stosownie do art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach, do przeprowadzenia kontroli podmiotu ubiegającego się o zmianę posiadanej decyzji, został przeciążony koniecznością wykonania dodatkowych kontroli, podczas gdy realizuje także szereg innych ustawowych obowiązków. Ponadto zasypany omawianymi wnioskami został także Marszałek Województwa Śląskiego, do którego wpływają wnioski, dotychczas rozpatrywane przez Starostów, a dotyczące podmiotów zajmujących się zbieraniem odpadów w ilości powyżej 3000 Mg/rok.

Oznacza to, że w tym okresie do urzędów wpłynęła i jeszcze wpłynie kolejna fala wniosków o wydanie nowych decyzji w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów.

Z informacji posiadanych przez WRDS w Katowicach wynika, że do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wpłynęło 727 wniosków dotyczących dostosowania posiadanych przez przedsiębiorców decyzji do znowelizowanej ustawy o odpadach, z czego 349 jest w trakcie

rozpatrywania. Z kolei starostwa otrzymały 987 wniosków, z czego 55 czeka na realizację. W liczbach tych nie ujęto wniosków przedsiębiorców ubiegających się o nowe decyzje w związku z upływem ważności dotychczasowych decyzji.

Wydanie nowej decyzji wymaga przeprowadzenia pełnej procedury, która jest złożona, długotrwała i wiąże się z koniecznością współdziałania kilku organów. Osoby zaangażowane w ten proces muszą posiadać stosowne wykształcenie i doświadczenie zawodowe, a także szeroką wiedzę branżową.

Ustawodawca podjął działania mitygujące powyższy efekt. I tak dodany do ustawy o odpadach artykuł 226a ust. 1 oraz art. 193 ust. 1c dodany do ustawy Prawo ochrony środowiska przedłuża termin obowiązywania już istniejących zezwoleń i pozwoleń do dnia 31 grudnia 2025. Niestety przyjęty przez ustawodawcę termin okazał się zbyt krótki.

Zarówno przedsiębiorcy działający w branży gospodarki odpadami, jak i organy administracji samorządowej i rządowej z niepokojem spoglądają w przyszłość i upływający termin obowiązywania decyzji administracyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami. Obecnie obowiązujące przepisy oraz sytuacja w zakresie nadmiernej ilości prowadzonych postępowań prowadzonych przez Marszałka Województwa Śląskiego, Starostów, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz Komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej stanowi dla wielu przedsiębiorców realne zagrożenie dla dalszej możliwości prowadzenia swojej działalności gospodarczej po 31 grudnia 2025 roku.

Brak możliwości legalnego prowadzenia działalności w zakresie zbierania, jak i przetwarzania odpadów na terenie województwa śląskiego będzie nie tylko niepowetowaną stratą dla lokalnych przedsiębiorców i pracowników. Załamanie się całej branży gospodarki odpadami w tym również odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi w kraju, spowoduje negatywne konsekwencje dla mieszkańców, samorządów i przedsiębiorców innych branż.

Z dostępnych informacji wynika, że z problemami opisanymi powyżej borykają się również inne województwa.

Pojawia się obawa zwiększenia ryzyka „szarej strefy” i porzucania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, w sytuacji gdy przedsiębiorcy zostaną pozbawieni możliwości legalnego składowania odpadów.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach wnioskuję, aby przedłużenie terminu obowiązywania zezwoleń i pozwoleń obejmowało okres do 31 grudnia 2027 roku. W ramach konsultacji z przedstawicielami pracodawców, pracowników, samorządów oraz strony rządowej ustalono, że przedłużenie o 2 lata terminu obowiązywania dotychczasowych decyzji stanowi kompromis między oczekiwaniami wszystkich stron zaangażowanych w proces gospodarki odpadami a wymaganiami ochrony środowiska.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Marek Zychla